

Dziś andrzejki!

Data publikacji: 29.11.2016 16:40

Dziś (29.11) wigilia Św. Andrzeja, czyli andrzejki. To dziś powinno się wróżyć, lać wosk. Ale uwaga - tylko panny na wydaniu...

□

Wprawdzie większość z nas na poczet andrzejek bawiła się już w miniony weekend, nie zmienia to jednak faktu, że to dziś – jeśli wierzyć tradycji – w magiczny wieczór, powinny wróżyć sobie wszystkie panny.

Andrzejki tylko dla panien

Kiedyś wigilia Św. Andrzeja, czyli 29 listopada, to była noc, kiedy wróżyły sobie tylko niezamężne dziewczyny. Dla chłopców odpowiednim wieczorem były katarzynki (z 24 na 25 listopada).

Św. Andrzej patronem małżeństw

Dlaczego właśnie Św. Andrzej miałby być szczególnie skory do pomagania niezamężnym pannom? Jest on patronem małżeństw, do niego modlono się w kwestii szczęśliwego pożycia, ale też jest jednym z pierwszych apostołów i jednym z najwcześniej czczonych przez Kościół świętych. A małżeństwo, na dodatek szczęśliwe, ważne w życiu...

Mięsopust i dusze zmarłych

Nie tylko święto patrona małżeństw miało wpływ na występowanie wróżb w tym okresie – trzeba pamiętać, że niegdyś życie, a na wsi w szczególności, układało się w rytmie zgodnym z życiem roślin – w okresie jesienno-zimowym najważniejszy był zaś w tej kwestii wprawdzie mięsopust, a potem post. W okresie końca listopada myślano już powoli o mięsopuście, w którym odprawiano najwięcej weseł. Te myśli na pewno skłaniały panny na wydaniu do myślenia o swoim zamążpójściu. Druga sprawa to okres obumierania roślin, przejścia przyrody w stan przejściowy – wierzono, że świat ziemski nawiedzają dusze zmarłych przodków – od nich w dużej mierze oczekiwano więc pomocy (wskazania dobrego męża itp.).

Nie tylko wosk

Pomysłowość panien, jeśli chodzi o wróżby była nieskończona. Można było wróżyć z lanego wosku (oczywiście przez dziurkę od klucza), z butów, z placków, z obierek z jabłka, a nawet we wrózeniu pomóc miał... śledź (panna zjadała solonego śledzia bez popijania wodą, a nocny sen miał być wieszczy). Jeśli któraś dziewczyna była cierpliwa, mogła w tę noc zerwać gałąź jabłoni lub wiśni i włożyć do wody – jeśli do Wigilii Bożego Narodzenia gałąź zazieleniła się, znaczyło to niechybnie, że w następnym roku panna stanie się mężatką.

Dziś głównie zabawa

Kwestia zamążpójścia była dla dziewczyn niegdyś bardzo ważna. 20-latka bez męża była kiedyś już starą panną, a jej wartość dla społeczeństwa znacznie spadała (ogólnie praca dziewczyn w polu była mniej ceniona niż chłopców).

Dziś z tych dawnych obrzędów i znaczenia andrzejek nie zostało wiele – zmieniła się nawet podstawowa zasada andrzejek – dziś mogą w nich uczestniczyć chłopcy, a nawet osoby zamężne, mniej jest wróżb matrymonialnych i nie są one brane na serio. Dziś głównie andrzejki to pretekst do spotkania i potańczenia.

Czytaj również:

[Andrzejki: od obrzędu do zabawy](#)